

Underdånigt betänkande och förslag

angående

Lönereglering m. m.

för

Fångvårdsstyrelsen,

afgifvet den 9 November 1876

af

I Nåder förordnade Komiterade.

STOCKHOLM
CENTRAL-TRYCKERIET
1876.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Jemlikt Eders Kongl. Maj:ts genom embetskrivelse från Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet den 3 nästlidne Oktober Löneregringskomitén meddelade beslut angående ordningen för Komiténs arbeten, har Komitén senast haft under behandling frågan om reglering af **Fångvårdsstyrelsen**, och får nu i underdånighet afgifva sitt betänkande rörande detta embetsverk.

*Styrelsens
inrättande
år 1825.*

Tillsynen och vården om fångelserna och kronoarbeitsinrättningarna inom riket voro intill år 1825 fördelade mellan flere auktoriteter, såsom Krigskollegium, Förvaltningen af Sjöärendena, Kammarkollegium, Statskontoret, Kommerskollegium och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen. Genom nådigt bref den 3 Februari nyssnämnda år förklarade emellertid Kongl. Maj:t att, då enhet och fullständighet i styrelsen öfver nämnda anstalter genom en dylik fördelning försvårades, Kongl. Maj:t beslutat utse och förordna tre personer att utgöra *Styrelsen öfver rikets fångelser och arbetsinrättningar* samt emottaga förvaltningen deraf i den mån styrelsen kunde komma till verksamhet; och skulle denna styrelse ega så väl att inkomma med underdånigt förslag till instruktion som ock att i öfrigt hos Kongl. Maj:t i underdånighet föreslå de åtgärder, som uti de till dess befattning hörande ämnen funnes nödiga.

Sedan förslag till instruktion blifvit af styrelsen den 15 Mars 1825 till Kongl. Maj:ts pröfning öfverlemnadt, förklarades genom nådigt bref den 21 påföljande April, att, när det för det dåvarande vore förenadt med flere svårigheter att fastställa en instruktion, som omfattade alla de ämnen, hvilka borde tillhöra styrelsens befattning, instruktionsförslaget komme att tills vidare hvilas; hvarjemte förordnades, att styrelsen, jemte det inseende och den allmänna ledning af fångvården, som redan vore densamma anbefalda, genast skulle öfvertaga öfverstyrelsen af krono-, spinn- och korrektionshusen i Stockholm, Göteborg och Norrköping samt allmänna arbetsinrättningen i Wadstena, hvaremot den speciela förvaltningen af läns- och fästningsfångelserna samt allmänna arbetsinrättningen i Karlskrona skulle tills vidare besörjas af de auktoriteter, som dittills egt befattning dermed.

De *allmänna grunderna* för styrelsens organisation blefvo derefter bestämda genom Kongl. brefvet den 9 Februari 1826, deruti förordnades, att styrelsen öfver fångelser och arbetsinrättningar i riket, som komme att bestå af en ordförande och två ledamöter, skulle vara kollektiv i rådslagen öfver alla der förekommande ärenden; att beslutanderätten skulle tillkomma ordföranden allena; samt att ledamöterna skulle ega att till protokollet yttra sina meningar i de fall, då de vore skiljaktiga från ordförandens beslut, dem de eljest ansåges hafva biträdt.

*1835 års
instruktion.*

Först nio år senare, den 7 Mars 1835, utfärdades fullständig instruktion för »Styrelsen öfver Fångelser och Arbets-Inrättningar i Riket.» Enligt denna instruktion skulle styrelsen hafva öfverinseende och ledning i allmänhet af fångvården, bestrida den speciela tillsynen och förvaltningen af

allmänna arbets- och korrektionsinrättningarna i riket, men i fråga om fästningsfängelserna besörja endast den del af förvaltningen, som icke enligt andra föreskrifter tillhörde Krigskollegium. Styrelsen skulle bestå af en i alla mål ensam beslutande ordförande, tillika generaldirektör öfver fängelser och arbetsinrättningar i riket, samt två ledamöter, och hafva till sitt biträde ett kansli och ett räkenskapskontor; och innehöll instruktionen i öfrigt detaljerade föreskrifter i afseende på formerna för ärendenas handläggning och de särskilde tjenstemännens åligganden.

De olägenheter, som framkallades af den sålunda fortfarande splittringen i förvaltningen och redovisningen af anslagen till fångvården föranledde sedermera utfärdandet af två nästan samtida Kongl. bref, ett af den 23 November 1841, hvarigenom ifrågavarande styrelse fick till sig öfverflyttad förvaltningen af de för fångars vård och underhåll anslagna medel, samt ett af den 30 i samma månad, om öfverlemnande till styrelsens handläggning af alla frågor rörande nybyggnad och underhåll af läns- och kronohäktena.

*Kongl.
brefven
år 1841.*

Med afseende så väl på den utsträckta verkningskrets styrelsen erhållit efter det 1835 års instruktion utfärdades, som ock på de under tiden skedda förändringar i styrelsens inre organisation, anbefaldes styrelsen genom nådigt bref den 11 Juni 1845 att inkomma med förslag till ny instruktion; och afgaf styrelsen i anledning häraf under den 8 Maj 1850 ett sådant af dess ordförande uppgjort förslag, åtföljdt af ett särskildt instruktionsförslag, upprättadt af styrelsens ledamöter, hvilka vid frågans behandling i styrelsen varit af skiljaktig mening med ordföranden.

*Instruktions-
förslag år
1850.*

Enligt det *förstnämnda förslaget* skulle styrelsen utgöras af en generaldirektör såsom chef samt af en kanslidirektör och en kameradirektör såsom ledamöter, äfvensom i vissa uppgifna fall af en extra ledamot för revisionsärenden, chefen för det byggnadskontor, som borde inrättas inom verket, och en öfverläkare för fångvården. I generaldirektörens frånvaro skulle den af kansli- eller kameradirektörerna, som sin befattning längst innehåft, utöfva ordförandeskapet. Målen skulle i allmänhet afgöras af ordföranden jemte en föredragande ledamot, dock kunde ordföranden, då han funne sakens vigt eller särskilda beskaffenhet dertill föranleda, tillkalla en eller flere af styrelsens öfrige ledamöter att i öfverläggning och beslut deltaga. Kansli- eller kameradirektör, som tillfälligtvis vore ordförande, skulle derjemte föredraga de till hans ordinarie befattning hörande målen i närvaro af den andre af nämde direktörer. Sedan öfverläggning slutats skulle först föredraganden rösta, derefter annan tillstådes varande

ledamot och sist ordföranden; men i händelse af skiljaktiga meningar skulle den gälla, som af ordföranden yttrats. Under generaldirektörens eller af Kongl. Maj:t särskildt förordnad ordförandes frånvaro skulle ej företagas annat än kuranta mål och sådana, som ej utan olägenhet kunde uppskjutas; dervid de under ordinarie ordförandens närvaro fastställda grundsatser ej finge frånträdas. — Till styrelsens biträde skulle finnas: ett kansli med en sekreterare, en ombudsman, en registrator, två notarier och två kanslistor; ett kammarkontor med en kamererare, en kammarförvandt, en kassör, en bokhållare och en kammarskrifvare; ett revisionskontor med en revisor och behöfligt antal kammarskrifvare; ett byggnadskontor med en kontorschef och en eller två konduktörer, samt en öfverläkare för fångvården.

Det af *ledamöterna* framställda instruktionsförslaget innehöll, bland annat, att Fångvårdsstyrelsen skulle utgöras af en generaldirektör och två ledamöter, nämligen ett kansliråd och ett kammarråd. Jemte generaldirektören skulle begge ledamöterna öfvervara handläggningen af följande ärenden: 1) Kongl. bref, som handlade om mer eller mindre allmänna föreskrifter; 2) frågor om författningars och allmänna föreskrifters utfärdande, om äldre sådanas förklarande, ändrande eller upphäfvande; 3) underdåniga förslag till stater; 4) frågor om kronoarbetares och fångars användande till arbete; 5) frågor om nya fångelsers anläggning samt om väsentliga förändringar uti de redan befintliga; 6) alla framställningar från ombudsmannen; 7) anmärkningsfrågor, som uppkommit vid anställda halfårsinventeringar af styrelsens säkerhetshandlingar och kassa; 8) frågor om reglering af ledamöternes tjänstgöring och ärendenas fördelning dem emellan samt om arbetsordningen inom verket, med hvad mera dermed egde gemenskap; 9) frågor om befordringar, afsked, tjentsledighet och tjänsteförordnanden samt tro-, huldhets- och tjänsteeds afläggande; 10) åtal för tjänstefel och försummelse i tjensten; samt 11) frågor om ekonomien och ordningen inom verket. Alla andra ärenden skulle afgöras af generaldirektören jemte den ledamot, till hvars departement ärendet hörde eller som eljest af särskild anledning fått detsamma till föredragning emottaga; dock skulle generaldirektören, när han ansåge ämnets vikt det fordra, ega tillkalla båda ledamöterna för att uti pröfningen deraf deltaga. Om under öfverläggningen åsigterna blefve skiljaktiga samt de uti öfverläggningen deltagande icke kunde om ett beslut sig förena, skulle ordförandens mening blifva styrelsens beslut. I generaldirektörens frånvaro borde äldste ledamoten inträda i utöfningen af ordförandebefattningen och begge ledamöterna

deltaga i afgörandet af alla förekommande frågor, med undantag af revisionsmål, då extra kameralledamot för dessa ärendens handläggning funnes förordnad; dock finge under generaldirektörens frånvaro frågor om tjänstemäns till- eller afsättande icke afgöras, ej heller utan hans medgifvande några beslut fattas eller åtgärder anbefallas, som i mer eller mindre mån rubbade eller ändrade de grundsatser och det system för fångvårdens moraliska och ekonomiska nytta, som Fångvårdsstyrelsen genom generaldirektörens beslutanderätt, eller dess ledamöter samfäldt, stadgat och förordnat.

Styrelsens och dess tjänstemäns verksamhet fastställdes slutligen genom den ännu gällande instruktionen af den 16 December 1859. Denna instruktion, genom hvilken embetsverket erhöll sitt nuvarande namn, *Fångvårdsstyrelsen*, föreskrifver, att verkets styrelse skall bestå af en ordförande, som är generaldirektör öfver rikets fångelser och arbetsinrättningar, samt två departementschefer såsom ledamöter. Embetsverkets öfrige tjänstemän enligt instruktionen voro till antalet 16, nämligen en sekreterare, en ombudsman, en registrator, en notarie, två kanslisters, en intendent för byggnadskontoret, en konduktör, en kamererare, en kammarförvandt, två revisorer, en kassör och tre kammarskrifvare. Styrelsens åligganden äro hufvudsakligen: att hafva öfverinseendet å och allmän ledning af fångvården i riket samt förordna om hvad till god ordning och hushållning hörer så väl inom rikets fångelser och arbetsinrättningar som vid fångtransporter; att förvalta och redovisa de statsmedel och öfriga inkomster, som för fångvårdens behof varda anvisade; att, så vidt ske kan, egna uppmärksamhet åt stads- och häradshäkten, som af menigheterna sjelfva bekostas och förvaltas, samt, om missbruk der förefinnes, hos vederbörande göra framställning om afhjelpande deraf; att genom inspektioner vaka deröfver, att de föreskrifter, som för fångvårdens förvaltning blifvit meddelade, behörigen efterlefas; att till Eders Kongl. Maj:ts inkomma med förslag till förbättringar i fångvården, till ändringar i fastställda stater och till kronoarbetskårens användande samt med årsberättelser angående fångvårdens alla förvaltningsgrenar; att tillsätta vissa tjänstemän och betjente vid styrelsen och fångvårdsinrättningarna; samt att till efterrättelse i tjensten meddela nödiga föreskrifter för tjänstemän och betjente, som af fångvårdsmedlen njuta aflöning, m. m.

Instruktionen af år 1859.

Fångvårdsstyrelsen är kollektiv i rådslagen, men ordföranden eger att allena besluta; dock kan ärende, som ej anses fordra båda ledamöter-

nas närvaro, handläggas endast af generaldirektören och föredraganden, likasom generaldirektören eger, derest ärendets angelägenhet det oundgängligen kräfvat, ensam meddela befallningar om verkställighetsåtgärder. I generaldirektörens frånvaro inträder, der ej Eders Kongl. Maj:t särskildt anordnunda förordnar, äldste ledamoten, med bibehållande af sina öfriga göromål, i utöfning af ordförandebefattningen, vid hvilka tillfällen båda ledamöterna skola deltaga i afgörandet af alla förekommande frågor; dock får i generaldirektörens frånvaro frågor om tjänstemäns af- och tillsättande eller åläggande af ansvar för fel i tjensten, hvarunder likväl ej inbegripes afstängning från tienstens utöfning eller ådömande af försutet vite, icke afgöras, och ej heller, utan hans medgifvande, beslut fattas eller åtgärder anbefallas, som i mer eller mindre mån rubba eller ändra de grundsatser för fångvården, som förut blifvit stadgade eller följda.

Till chefens för kanslidepartementet föredragning höra i allmänhet frågor om nya fångsers anläggande eller förändringar af dem, som redan finnas; om fångars och kronoarbetares användande i arbete; om ordning, disciplin, personalredovisning samt religions- och helsovård vid fångvårdsinrättningarna; om föreskrifter i andra fångvården rörande förhållanden, hvilka ej angå ekonomien och redogörelseverket; samt om befordran, tjänstledighet och afsked för eller tjänstefel af tjänstemän inom styrelsens kansli och byggnadskontor, styrelsens vaktbetjening samt tjänstemän och betjente vid fångvårdsinrättningarna, med undantag af redogörarne.

Chefen för kameraldepartementet föredrager frågor, som angå inkomster och utgifter samt staters upprättande; de till styrelsens handläggning hörande anmärknings-, afskrifnings- och balansmål, samt i öfrigt alla ärenden af ekonomisk natur; så ock frågor om befordran, tjänstledighet och afsked för kammarkontorets tjänstemän och redogörarne vid fångvårdsinrättningarna, eller af desse tjänstemän begångna tjänstefel.

Förutom nu angifna grunder för fångvårdsstyrelsens organisation och ärendenas fördelning mellan ledamöterna innehåller instruktionen speciella föreskrifter i afseende på arbetssättet och de särskilde embets- och tjänstemännen tillhörande göromål, för hvilka föreskrifter Komitén blir i tillfälle att i det följande redogöra för så vidt de synts Komitén af en eller annan anledning påkalla förändring.

Beträffande de förslag, som efter berörda instruktions fastställande blifvit väckta eller genomförda till ändring i den hos styrelsen anställda personal och densammas skyldigheter, torde följande här böra anmärkas.

Sedan Kongl. Maj:t uti nådigt bref den 5 Januari 1869 anbefalt Fångvårdsstyrelsen inkomma med utlåtande och förslag, huruvida icke, ut-
 öfver då skedd indragning af ett på styrelsens stat upptaget arvode för en *Förslag till
 personalför-
 ändringar
 1869.*
 extra notarie för revisionsärenden, ytterligare nedsättning i det ordinarie anslaget till styrelsen kunde för framtiden beredas dels förmedelst för-
 enkling i behandlingssättet af en del styrelsen tillhörande mål, dels genom tillämpning af grundsatsen att icke anställa särskilde tjänstemän, hufvudsakligen afsedde för renskrifning, och dels genom iakttagande af allt, som i öfrigt kunde lända till besparing, med särskildt afseende på Fångvårdsstyrelsens vid nämnda tidpunkt inskränkta verksamhet med nya fängelsebyggnaders uppförande, yttrade styrelsen i underdånig skrifvelse den 10 December 1869, i afsende på frågan om förändringar i tjänstegöromålen inom styrelsens kansli, att en viss förenkling i expeditionssättet nyligen blifvit af styrelsen vidtagen, hvarigenom de utgående skrivelsernas antal i någon mån minskats; att genom förändrad anordning af diarii- och protokollsföringen minskning äfven i de registratorn och notarien tillhörande göromålen syntes, utan åsidosättande af nödig kontroll och ordning, kunna vinnas, så att dessa göromål kunde af en tjänsteman bestri-
 das; att den renskrifning, som, jemte afsändandet af expeditioner och annat biträde åt sekreteraren, kanslisterna ålåge, lämpligen torde kunna utan anlåtande af därför anstälde tjänstemän, mot visst anslag besörjas; samt att antalet af de mål, som påkallat ombudsmannens handläggning, under senare åren varit så ringa, att deras utförande icke vidare syntes erfordra särskild tjänsteman; med afsende å hvilka förhållanden styrelsen ansåge kanslipersonalen kunna framdeles sålunda inskränkas, att den komme att utgöras af en sekreterare, med samma åligganden som dittills, samt två andre tjänstemän; men då desse senares befattningar blefve så trägna, att annan allmän tjänst ej kunde med någondera befattningen förenas samt dessutom utsigten att vinna befordran till högre lön blefve ringa eller ingen, så skulle det, för erhållande af skickliga personer till samma befattningar blifva nödvändigt att bestämma aflöningen till sådana belopp, att tjänstinnehafvarne kunde för sig och familjer deraf erhålla skälig utkomst och i öfrigt så, att efter vissa års tjänstetid någon förbättring i aflöningsvilkoren vore att påräkna. Hvad anginge kammarkontoret, ansåg styrelsen att, äfven med bibehållande af nuvarande organisation i öfrigt, en kammarskrifvarettjänst kunde, med tillämpning af grundsatsen, att ordinarie tjänstemän icke borde användas för renskrifvaregöromål, vid då-

varande innehafvarens afgang indragas. Hvad styrelsen i samma skrifvelse anförde rörande byggnadskontoret och arvodet åt den styrelsen biträdande läkaren får Komitén tillfälle att i det följande återgifva.

Till svar å berörda underdåniga skrifvelse tillkännagaf Kongl. Maj:t i nådigt bref den 7 Januari 1870, bland annat, dels att hos Riksdagen komme att göras framställning om indragning af det åt ombudsmannen anslagna arvode af 500 rdr — hvilken indragning sedermera genom nådigt bref den 25 Maj samma år anbefaldes —, dels att styrelsen egde åt någon af dess tjänstemän uppdraga att från 1871 års början bestrida ombudsmannagöromålen, dels ock att, när ledighet vid någon af registrators-, notarie-, kammarskrifvare- eller kanslisttjänsterna inträffade, hos Kongl. Maj:t borde före tjänsternas återbesättande göras underdånig anmälan om och i hvad mån förändring i göromål och aflöning vid den lediga tjänsten kunde ega rum; och har i följd häraf, på Fångvårdsstyrelsens förslag, en kammarskrifvare-tjänst sedermera blifvit indragen.

*Ny stat år
1871.*

Sedan Riksdagen för sin del år 1871 godkänt ett i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Fångvårdsstyrelsens ofvan omförmälda utlåtande upprättadt förslag till ny personal- och aflöningsstat, dock under vilkor, att styrelsens enbets- och tjänstemän skulle vara underkastade den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en blifvande förändrad organisation af embetsverket eller eljest kunde varda stadgad, blef samma stat af Kongl. Maj:t under den 19 Maj samma år faststald att lända till efterrättelse från och med år 1872; och skulle enligt den nya staten, som, i anseende till vissa tjänsteinnehafvares rätt att vid sina tjänster bibehållas, dock hittills icke kunnat vinna tillämpning, registratorn tillika blifva protokollsförande, notarien tillika blifva ombudsman, de två kanslisterna indragas, kassören erhålla lika aflöning med öfrige andra gradens tjänstemän samt anslagen till gratifikationer åt e. o. tjänstemän i kansliet, 1,200 rdr, och till extra biträde vid upprättande af statistiska tabeller, 500 rdr, sammanslås till ett anslag »för renskrifning och annat biträde i styrelsens kansli» samt höjas till 1,800 rdr, af hvilket belopp dock 100 rdr icke finge utgå förr än motsvarande nedsättning skedd i aflöningen till kanslipersonalen.

*Fångvårds-
styrelsens
framställ-
ning år 1873.*

Uti underdånig skrifvelse den 18 November 1873 har Fångvårdsstyrelsen vidare, i sammanhang med underdånig framställning om vissa ändringar beträffande det å ordinarie stat uppförda anslag till aflöning för en del vid fångvården anstälde embets- och tjänstemän för år 1875, af-

gifvit förslag till reglering af tjänstebefattningarna och aflöningen inom centralverket; och är i Löneregleringskomiténs betänkande den 9 Juni 1875 redogjort för styrelsens dervid uttalade åsikter angående aflöningen, dennas fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, ålderstillägg samt tjänsters förening. Beträffande tjänstemännens antal å kansliet och kammarkontoret anförde styrelsen i berörda skrifvelse, att någon vidare inskränkning i kanslipersonalen än som blifvit bestämd genom 1871 års stat icke kunde ega rum, hvaremot, enär kammarförvandten, en revisor och båda kammarskrifvarne å kammarkontoret med nådigt tillstånd tillika innehade tjänster i annat embetsverk, och det sålunda vore ådagalagdt, att deras befattningar inom styrelsen lemnade tid öfrigt för bestridande af annan tjänst, styrelsen ansåge kammarförvandsbefattningen och en kammarskrifvarejänst kunna indragas. Räkenskapsgranskningen, som verkställdes af två revisorer och två kammarskrifvare skulle nämligen kunna bestridas af två revisorer med något biträde af den qvarstående kammarskrifvaren, och kammarförvandtens göromål fördelas på kamereraren, kassören och kammarskrifvaren, allt under förutsättning, att skälig tillökning i aflöningsförmånerna tillerkändes samtliga desse tjänstemän, af hvilka endast kammarskrifvaren skulle kunna tillåtas innehafva annan befattning.

Efter inhemtande af hvad sålunda i afseende å Fångvårdsstyrelsens organisation och tjänstepersonal vid särskilda tillfällen förekommit har Komitén, i ändamål att förskaffa sig en så noggrann kännedom som möjligt om mängden och beskaffenheten af de till styrelsens handläggning hörande ärenden, tagit del af styrelsens diaries, registratur och öfriga handlingar; och torde till upplysning i sagda hänseenden här böra meddelas en öfversigt af de sistlidna år inkomna ärendena, dervid dock på förhand bör anmärkas, att å registratorskontoret föras fyra särskilda diaries, nämligen kansliarium, kameraldiarium, Kongl. remissdiarium och revisionsdiarium, samt att, då nya handlingar i ett mål tillkomma, dessa antecknas under det nummer hufvudhandlingen erhållit, och att dessutom vissa handlingar, då de äro af sins emellan likartad beskaffenhet, antecknas under ett och samma nummer, äfven om de inkomma på olika tider och från olika myndigheter samt måste hvar för sig handläggas. De under nämnda år inkomna handlingarna äro antecknade under följande antal diariinumner:

*Inkomna
ärenden.*

I kansliarium:

Fångförteckningar, mönsterrullor, arbetsredovisningar samt diverse berättelser, uppgifter och anmälanden (omkring 1,050 särskilda handlingar)	11.
Requisitioner å böcker (10 requisitioner)	2.
Om fotografering af fångar (13 handlingar)	1.
Vederhäftighetsbevis; uppbördsborgen (11 handlingar)	2.
Om förflyttning af fångar; anordningar vid fångtransporter; hemforsling (55 handlingar)	23.
Om fångars rymning	13.
» » sjelfnord; försök dertill	9.
» » användande till arbete; oduglighet för arbete	21.
» » bekännelser	3.
» » nådeansökningar	76.
» » klagomål och diverse ansökningar	16.
» » uppförande; bestraffningar	42.
» » kristendomskunskap	3.
» » äktenskapsskilnad	5.
» premier, understöd m. m.	25.
» beräkning af fångars strafftid	2.
Klagomål af vaktbetjening	2.
Memorial om tjänstesor; om fängelsebyggnader, expropriation m. m.	13.
Om tjänsters tillsättande, afsked, tjänstledighet, förordnande, transporter, pension, personalens ökande eller minskande, tjänsteförseelser	210.
Diverse	11.
<hr/>	
Tillsammans 490.	

I kameraldiarium:

Kassaförslag; kammarkontorets memorial om requisition eller anordning af medel; diverse uppgifter och förslag; markegångstaxor (456 särskilda handlingar)	19.
Requisitioner å medel (308 stycken)	174.
Besigtning- och inventeringsinstrument (25 stycken)	6.
Berättelser och redogörelser	25.
Om beklädnad, inventarier och utredningspersedlar; om anskaffning af råmateriel; om försäljning af kasserade effekter	98.
<hr/>	
Transport 322.	

	Transport	322.
Om uppköp af proviant, ved och lysningsämnen; om utspisning; om pris å s. k. premievaror		119.
Om byggnader, reparationer, förhyring af lägenheter		41.
Om besparingskassornas förvaltning		13.
Om tjänsters tillsättande, afsked, tjänstledighet, förordnande m. m....		36.
Om tjänstemäns och betjentes aflöningsförmåner		72.
Besvärsmål		2.
Anmärkningar vid räkenskaper		4.
Om uppbördsborgen		2.
Diverse		13.
	Tillsammans	624.

I Kongl. remissdiarium:

<i>Kongl. remisser</i>		
uppå nådeansökningar		83.
» ansökningar om medborgerligt förtroende.....		3.
» » pension; om löneförmåner		8.
» diverse ansökningar		8.
» framställningar af embetsverk.....		9.
<i>Kongl. utslag</i>		141.
<i>Kongl. bref</i> och statsdepartementens skrivelser		51.
	Tillsammans	303.

I revisionsdiarium:

Fångvårdsliqvider från länen; årsräkenskaper från straff- och arbetsfängelser; räkningar öfver kostnaden för byggnader och reparationer (138 räkenskaper)		6.
Kammarkontoret, med anmärkningar vid fångvårdsliqvider		29.
» ang. anmärkningsfri granskning		10.
» » utblifna räkenskaper		1.
Kammarrätten, med anmärkningar vid redogörelser		3.
» » remiss å besvär		8.
» » utslag		9.
Ang. inbetalda anmärkningsmedel; delgifningsbevis		10.
	Tillsammans	76.

Sammanlagda antalet diariinumner uppgår alltså för år 1875 till 1,493; men då, enligt ofvan intagna uppgifter om de särskilda handlingar, som blifvit sammanförda under ett mindre antal diariinumner, samtliga akternas antal utgör i

Kansliarium	1,590,
Kameraldiarium	1,214,
Kongl. remissdiarium	303,
Revisionsdiarium	208,

hafva följaktligen 3,315

mål och ärenden år 1875 inkommit till Fångvårdsstyrelsen.

*Organisationsfrågor.
Beslutande
rätten.*

Den allmänna organisationsform, under hvilken Fångvårdsstyrelsen allt ifrån sitt första inrättande arbetat, är hufvudsakligen densamma, som kort förut gifvits åt Generaltullstyrelsen, efter hvilket embetsverk Fångvårdsstyrelsen synes hafva blifvit organiserad. Då Lönerregleringskomitén nyligen till behandling förehade frågan om Generaltullstyrelsens organisation, fann sig Komitén böra uti denna förorda vissa förändringar, och det antagandet ligger därför nära till hands att, om dessa förändringar befinnas ändamålsenliga i fråga om nyssnämnda embetsverk, de ock böra vidtagas i afseende på Fångvårdsstyrelsen. För frågans utredande tillåter sig Komitén här upprepa hvad den i berörda hänseende yttrat i sitt betänkande den 12 nästlidne Oktober. Efter omförmälan, hurusom den Komité, hvilken den 26 Maj 1859 afgaf underdånigt betänkande angående förändrad organisation af rikets styrelse- och förvaltningsverk, funnit sig sakna skäl att i Generaltullstyrelsens organisation föreslå någon ändring, förekommer nämligen i först nämnda betänkande detta yttrande:

»Den grundsats, från hvilken nämde Komité utgick vid bedömandet af de allmänna förvaltningsformerna, uttalades af densamma på följande sätt: 'Det läser icke kunna bestridas, att de mål och ärenden, som tillhöra det ena eller andra styrelse- och förvaltningsverket, äro till deras väsende så skiljaktiga från hvarandra, att en olika form för pröfningen både kan och bör efter omständigheterna användas. Dessa ärenden äro dels sådana, hvilkas afgörande beror på en stundom ej lätt funnen tillämpning af gällande författningar och der således *vidsträcktare pröfning* måste föregå innan

beslut vidtages, och dels sådane, som hufvudsakligen blott fordra *verkställighet* af regeringens eller domaremakts beslut eller af reglementen eller andra bestämda föreskrifter. Derföre synes den grundsats i allmänhet kunna antagas, att ärenden af förra slaget böra underkastas fleras samfälda behandling, men att deremot de sednare böra öfverlemnas åt en enda ansvarig Chef, på det att de, såsom vederbör, må blifva med enhet, kraft och skyndsamhet behandlade.»

»Denna grundsats, hvars riktighet icke med fog lärers kunna bestridas, synes dock vanligen hafva blifvit tillämpad på det sätt, att *alla* de ärenden, som tillhörde vissa embetsverk, borde handläggas kollegialt och *alla* ärenden, tillhörande vissa andra embetsverk, afgöras af en ensam beslutande chef. Först på senare tider har den åsigt inom vår förvaltning gjort sig gällande, att äfven inom ett och samma embetsverk de olika behandlingssätten kunde med fördel användas för olika slag af ärenden. Komitén för sin del har ock, i betraktande af ärendenas beskaffenhet inom flera bland de embetsverk, för hvilka den redan uppgjort regleringsförslag, förordat införandet i dessa verk af en sålunda blandad förvaltningsform i stället för det uteslutande kollegiala behandlingssättet. Då nu fråga är om ett embetsverk, der grundsatsen af chefens allena beslutande rätt i hela sin utsträckning under lång tid varit tillämpad, har Komitén trott sig böra undersöka, om icke äfven härstädes en blandad förvaltningsform vore att föredraga framför den nuvarande, beroende deraf huruvida jemväl inom detta embetsverk förekomme ärenden af den vikt och betydelse eller af den beskaffenhet i öfrigt, att de erfordrade fullständigt kollegial handläggning.»

Efter att hafva redogjort för antalet och beskaffenheten af de år 1875 till Generaltullstyrelsen inkomna mål och ärenden, drog Komitén af denna redogörelse den slutsats, att visserligen det öfvervägande flertalet vore af beskaffenhet att endast fordra tillämpning af bestämda föreskrifter och skyndsam expedition; men att dock ett mindre antal återstode af den vikt och betydelse, att derför erfordrades en mera omfattande pröfning, i följd hvaraf ock dessa ärenden, hvilka i allmänhet icke fordrade så skyndsam handläggning som de öfriga, syntes Komitén påkalla, i Generaltullstyrelsen likasom i andra verk, den garanti för ett moget bedömande och ett oveldigt afgörande, som det kollegiala behandlingssättet erbjöde.

Då nu ärenden af enahanda eller jemförlig beskaffenhet med de sist omnämnda jemväl förekomma inom Fångvårdsstyrelsen, och enär det synes Komitén vara af synnerlig vikt, att ärenden af *likartad* beskaffenhet, så vidt

möjligt, erhålla *lika* behandling i alla embetsverk, har Komitén äfven i afseende på Fångvårdsstyrelsen måst vidblifva sin i flera föregående betänkanden uttalade mening, att dylika ärenden böra erhålla en fullständigt kollegial handläggning, och sådant desto hellre, som ifrågavarande organisationsform med allena beslutande chef enligt Komiténs mening lägger i en mans hand allt för stor makt i frågor af sådan grannliga beskaffenhet, som dem om tjänstenäns befordringar eller entledigande, hvilka, likasom öfriga här nedan upptagna s. k. plenifrågor, i intet afseende äro att hänföra till verkställighetsärenden.

Då Komitén uti jemförelsen med Generaltullstyrelsen funnit ett stöd för sin åsigt om lämpligheten af den kollegiala formens användande för vissa mål äfven inom Fångvårdsstyrelsen, skulle ur formel synpunkt här kunna göras den invändning, att enligt Komiténs förslag, i Generaltullstyrelsen skulle komma att finnas tre byråchefer, och följaktligen ett pleniärende kunna afgöras på ett emot chefens mening stridande sätt endast i det fall, att samtliga desse byråchefer sins emellan vore af lika mening, hvaremot, om ledamöternes antal inom Fångvårdsstyrelsen blefve oförändradt, i detta verk två personer skulle kunna öfverrösta chefen. Vigten af denna invändning synes Komitén ytterst bero deraf, huruvida två personer med den erfarenhet och insigt, som böra förutsättas hos ledamöter i ett förvaltande verk, i *allmänhet* kunna anses ega dessa egenskaper i så hög grad att, der de äro ense, deras under fullt ansvar afgifna votum må tillmätas större vikt än det af chefen afgifna — en fråga, som väl utan tveksamhet torde kunna besvaras jakande. Om detta antagande skulle synas behöfva något från redan befintliga förhållanden hemtadt särskildt stöd, kan ett sådant erhållas från en annan förvaltningsgren, Arméförvaltningen, hvarest, utom det att alla planimål — hvartill räknas hufvudsakligen frågor af enahanda eller jemförlig beskaffenhet med dem Komitén hittills ansett böra såsom sådana betraktas — blifva afgjorda genom omröstning, de särskilda ärenden, som höra till Civila departementet utan undantag skola pröfvas och afgöras kollegialt af chefen och de två ledamöterna och der ordförandens skiljaktiga mening gäller endast i det fall att tre olika meningar förekomma.

I öfverensstämmelse med så väl hvad Komitén i fråga om ärendenas handläggning inom andra embetsverk föreslagit som ock hvad i nu gällande instruktion redan finnes förutsatt synas de ärenden, hvilka icke äro af beskaffenhet att kräfva kollegial behandling, äfven inom detta embets-

verk kunna afgöras endast af chefen och vederbörande föredragande, hvarigenom vunnes den fördel, att en ledamot icke såsom hittills finge sin tid upptagen genom att öfvervara den andres föredragning, utan derunder kunde ostördt egna sig åt göromålen inom området för sin egen rotel; verkets chef dock alltid obetaget att, om han funne sådant behöfligt, för rådpläging rörande något visst mål tillkalla den ledamot, som för tillfället icke hade föredragning.

Ehuru den noggrannare begränsningen af de grupper af ärenden, hvilka lämpligen böra såsom plenimål anses, med tillförlitlighet kan uppgifvas endast på grund af detaljkännedom om alla inom verket förekommande ärenden, och verkets styrelse, derest grundsatsen i allmänhet vinner godkännande, blir i tillfälle att härom afgifva förslag i sammanhang med frågan om förändring i instruktionen, har Komitén dock ansett sig här böra antyda de slag af ärenden, som synas företrädesvis påkalla kollegial behandling, och får därför, med stöd af hvad ofvan blifvit anfördt föreslå,

att följande ärenden skola genom samfäld öfverläggning och beslut hos Fångvårdsstyrelsen handläggas:

a) Kongl. bref och remisser, som angå styrelsens samfälda åtgärd;

b) underdåniga förslag och betänkanden angående nya författningars utfärdande eller redan befintligas förklarande, ändrande eller upphäfvande;

c) underdåniga framställningar angående nya fängelsers uppförande eller förändringar af redan befintliga;

d) frågor angående aftal om fångars och kronoarbetskarlars användande i arbete;

e) underdåniga framställningar rörande fångvårdens stat;

f) frågor om förändringar i verkets organisation;

g) frågor om tjänstemäns till- eller afsättande äfvensom underdåniga förslag till befordringar, utom i fråga om återbesättande af ledig ledamotsplats;

h) frågor om e. o. tjänstemäns och betjentes antagande, om afsked, om pensionering, om tjänstebetyg, om tjänstemäns och betjentes fel eller försummelse i tjensten samt om tjänstledighet för den till Fång-

vårdsstyrelsen hörande personal och förordnande af vikarie under sådan ledighet;

i) bestämmandet af arvoden eller gratifikationer åt extra biträden; samt

k) dessutom hvarje ärende, som generaldirektören finner skäl att göra till föremål för samfaldt afgörande;

att generaldirektören eger ensam dels besluta i frågor om arbetsordningen, dels, när ledamotsplats blifver ledig, om dess återbesättande hos Eders Kongl. Maj:t göra underdånig anmälan, dock, i begge fallen, efter samråd med verkets ledamöter; samt

att generaldirektören fortfarande må ega allena beslutande rätt i alla öfriga hos Fångvårdsstyrelsen förekommande ärenden, efter att hafva i hvarje fall inhentat vederbörande föredragandes mening; dock med rättighet och skyldighet för föredraganden, likasom för ledamot, den generaldirektören må hafva för rådpläging tillkallat, att, vid inträffande skiljaktighet, sin särskilda mening till protokollet skriftligen afgifva.

Byråar. Enligt nu gällande instruktion skall den ene af Fångvårdsstyrelsens ledamöter vara chef för kanslidepartementet, hvarunder lyda styrelsens kansli och byggnadskontor, samt den andre chef för kameraldeparmentet, som utgöres af styrelsens kammarkontor. Det närmaste chefskapet för kammarkontoret utöfvas dock af kamereraren, genom hvilken förbindelsen mellan styrelsen och kontorets tjänstemän förmedlas, i det kamereraren skall, bland annat, emottaga och till behörig handläggning befordra alla till kontoret öfverlemnade mål samt emottaga, till styrelsen ingifva och, der så nödigt finnes, med eget yttrande beledsaga de framställningar, som af kontorets tjänstemän å tjenstens vägnar afgifvas. Då nu i afseende på Fångvårdsstyrelsens organisation torde böra vidtagas enahanda förenklingar, som ansetts ändamålsenliga för andra embetsverk med likartade göromål, är Komitén af den mening, att kamereraretjensten kan indragas och att vederbörande ledamöter böra såsom byråchefer öfvertaga det omedelbara chefskapet öfver de å hvarderas afdelning anstälde tjänstemän. Genom en sådan förändring komme visserligen chefens för kameralbyrån göromål att något ökas, men sannolikt icke i vidsträcktare mån, än att

tillökningen motsvarades af den tidsvinst, som blefve en följd deraf, att ledamöterna i allmänhet icke behöfde öfvervara hvarandras föredragningar. Af kamererarens åligganden synas nämligen endast följande böra af chefen för kamerallbyrån öfvertagas: att föra kassaräkning med riksbanken öfver gjorda insättningar och utfärdade assignationer; att tillse det influtna medel varda i banken behörigen insatta; att sjelf verkställa erforderliga utredningar i en del ärenden; att emellan de å byrån anstälde tjänstemän fördela de göromål, som icke redan enligt instruktionen någon af dem åligga, samt att hafva tillsyn öfver dessa tjänstemäns sätt att fullgöra sina åligganden och i sådant afseende meddela nödiga föreskrifter och erinringar; hvaremot öfriga i instruktionen uppräknade skyldigheter för kamereraren kunde efter sin beskaffenhet fördelas på de underlydande byråtjänstemännen.

Slutligen och i öfverensstämmelse med hvad i dylika fall af Komitén förut föreslagits torde en hvar af byråtjänstemännen böra förklaras skyldig att sjelf bära ansvaret, för de åtgärder, han å tjenstens vägnar vidtager.

Komitén, hos hvilken anledning icke förekommit att i afseende på hvad nu finnes stadgadt angående fördelningen mellan ledamöterna af föredragningsskyldigheten föreslå någon ändring, hemställer alltså,

att, jemte det kamererarebefattningen hos Fångvårdsstyrelsen indrages, styrelsens nuvarande två departement förändras till två byråar, nämligen en kansli och en kamerallbyrå, under hvar sin byråchef; samt

att hvarje Fångvårdsstyrelsens tjänsteman skall ega odelad ansvarighet för de åtgärder, han å tjenstens vägnar vidtager.

I generaldirektörens frånvaro skall, såsom ofvan är omförmäldt, äldste ledamoten, *med bibehållande af sina öfriga göromål*, inträda i utöfningen af ordförandebefattningen, derest ej Eders Kongl. Maj:t annorlunda förordnar. Denna anordning har synts Komitén mindre lämplig icke blott därför, att en tillfälligtvis tjänstförrättande chef derigenom får en i viss mån vidsträcktare myndighet än den ordinarie, hvilken i allmänhet bort inhemta två ledamöters yttrande, utan äfven emedan ordförandens och föredragandens befattningar svårligen låta sig förena med mindre endera af dem kommer att lida. Komitén är därför af den mening att, jemte det ordförandeplatsen i generaldirektörens frånvaro alltid fylles af äldste

*Vid förfall
för chef eller
ledamot.*

byråchefen, — så framt icke generaldirektören längre tid än 14 dagar blir hindrad att embetet utöfva, i hvilket fall på Eders Kongl. Maj:t lärer ankomma att uppå anmälan förordna om embetets bestridande, — nämde byråchefs befattning samtidigt bör af vikarie öfvertagas, så att styrelsen alltid må vara fulltalig och hvarje befattning inom verket varda af särskild person bestridd. Vidare och då af en tillfälligtvis tjänstförrättande chef måhända icke kan väntas den noggranna insigt i *alla* förekommande ärenden, att beslutande rätten af honom i samma omfattning, som af verkets ordinarie chef, bör få utöfvas, helst, med antagande af den af Komitén förordade formen för öfverläggningar och beslut i allmänhet, den ene byråchefen endast undantagsvis skulle komma att öfvervara den andres föredragning, synes böra föreskrifvas, att ärende, rörande hvilket olika meningar uppstå mellan en tillfälligtvis tjänstförrättande chef och föredraganden, bör öfverlemnas till styrelsens plenum och alltså erhålla kollegial behandling.

I öfverensstämmelse härmed föreslår Komitén,

att den i graden äldste af byråcheferne fortfarande bör vara skyldig att, vid inträffande förhinder för generaldirektören, förestå hans embete, så vida hindret icke varar öfver fjorton dagar, men, om det är af beskaffenhet att räcka längre tid, intill dess uppå genast skeende underdånig anmälan Eders Kongl. Maj:t å embetet meddelar nådigt förordnande;

att sålunda tjänstförrättande eller tillförordnad chef må ega enahanda befogenhet inom styrelsen som ordinarie generaldirektör, dock med den inskränkning i hans beslutande rätt, att ärende, rörande hvilket olika meningar mellan honom och föredraganden uppstå, skall öfverlemnas till och handläggas uti Fångvårdsstyrelsens plenum;

att under generaldirektörens frånvaro tjänster icke må annorledes än på förordnande tillsättas eller tjänsteman från innehavande befattning afsättas, så framt icke Eders Kongl. Maj:t dertill meddelat särskildt nådigt tillstånd, och ej heller, utan generaldirektörens medgifvande, beslut fattas eller åtgärder anbefallas, som i mer eller mindre mån rubba eller ändra de grund-

satser för fångvården, som förut blifvit stadgade eller följda; samt

att, då byråchef, af en eller annan anledning är hindrad att egen befattning utöfva, Fångvårdsstyrelsen eger förordna vikarie under högst en och en half månad, med skyldighet, om dylikt vikariat blir för längre tid behöfligt, att frågan derom till Eders Kongl. Maj:ts afgörande anmäla.

Förutom den granskning af inkommande räkningar och requisitioner, som bör ega rum innan anordningsbeslut meddelas, förekommer hos Fångvårdsstyrelsen en jemförelsevis vidlyftig revision af länsstyrelsernas och fångvårdsanstalternas redogörelser för emottagna medel och verkställda utbetalningar äfvensom för materialier, inventariépersedlar m. m. Under det styrelsens egna räkenskapshandlingar alltså endast undergå en utbetalningen föregående revision innan de underkastas öfverrevision i Kammarrätten, skola deremot de i orterna spridda förvaltningarnas räkenskaper undergå fullständig revision både i Fångvårdsstyrelsen och i Kammarrätten. Då likväl en stor del af de vid fångelserna skedda utbetalningar grundar sig på föreskrifter, som meddelats af styrelsen, och dessa föreskrifters befo-genhet tydligen icke kan blifva föremål för anmärkning af verkets egen revisionspersonal, så kan en fullständig, centralverkets egna åtgärder jemväl omfattande revision verkställas först i Kammarrättens öfverrevisionsdepartement, der, likasom i Fångvårdsstyrelsen, en speciel siffergranskning af samtliga verifikation, utgörande tillsammans öfver 80 volymer årligen, måste verkställas. En förenkling härutinnan torde utan tvifvel kunna åstadkommas, utan eftersättande af nödig kontroll, genom öfverflyttning af all specialrevision till öfverrevisionsdepartementet; men då Komitén först i sammanhang med regleringen af Kammarrätten blir i tillfälle att yttra sig rörande revisionen af statens räkenskaper i allmänhet, har Komitén ansett sig icke för närvarande böra väcka förslag om upphörande af den styrelsen nu tillhörande revisionen af de dit från länsstyrelserna och fångvårdsinrättningarna ingående räkenskaper.

*Revisionen.
Månadliga
räkenskaper.*

Sedan i anledning af väckt fråga om åstadkommande af en tidigare statsrevision, Statskontoret hos Fångvårdsstyrelsen begärt upplysning, huruvida arbetet med upprättandet af redogörelse för de under Fångvårdsstyrelsens förvaltning ställda medel skulle kunna under räkenskapsåret påbörjas och så tidigt afslutas, att redogörelsen kunde inom den 1 Maj påföljande året vara till Kammarrätten ingifven, har Fångvårdsstyrelsen i

skrifvelse den 21 December 1875 meddelat, att den ifrågasatta tidigare afslutningen och revisionen af Fångvårdsräkenskaperna, så vidt anginge förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, väl icke kunde, med bibehållande af hittills föreskrifvet redovisningssätt, åstadkommas, men att styrelsen gått i författning om sådana åtgärders vidtagande, hvarigenom det åsyftade ändamålet framdeles torde kunna vinnas; och har Fångvårdsstyrelsen nämnda dag föreskrifvit att, i enlighet med i styrelsens kammarkontor upprättade formulär, försök med en förändrad bokföring, — i ändamål att räkenskaperna måtte kunna afslutas och jemte verifikationer till styrelsen insändas för hvarje månad, — skulle från och med innevarande års ingång göras vid straff- och arbetsfångelserna å Långholmen och Norrmalm. Den sålunda beträdda vägen synes Komitén vara den riktiga, enär derigenom möjliggöres, att så väl revisions- som bokföringsarbetet kan efter hand under årets lopp undångöras, så att vid årets slut endast kommer att återstå revisionen och bokföringen för sista månaden jemte hufvudbokens afslutning. Sedan räkenskapshandlingarna blifvit begagnade i och för bokslutet och den styrelsens egna tjänstemän åliggande revisionen, kunde de genast tillhandahållas den eller de Kammarrättens tjänstemän, som hade att verkställa den på öfverrevisionsdepartementet ankommande granskning, hvilken, på sätt Komitén i fråga om andra embetsverk förut föreslagit, lämpligen borde verkställas inom verkets egen embetslokal, hvarest för revisionen ofta behöfliga upplysningar lätt stode att erhålla och genom hvilken anordning i öfrigt vunnes den fördel, att styrelsens tjänstemän, som nu under hela den tid, som åtgår för denna revision, äro i saknad af de ofta behöfliga handlingarna, till dem hade en oafbruten tillgång.

Komitén föreslår alltså,

att fångvårdsräkenskaperna, afslutade och med verifikationer försedda, skola efter hand som de inkomma och så snart de blifvit begagnade för den styrelsen åliggande bokföring och revision, i styrelsens embetslokal tillhandahållas den eller de Kammarrättens tjänstemän, som hafva att desamma revidera.

Besvärsmål. Bland de ärenden, som hos Fångvårdsstyrelsen handläggas, förekomma jemväl besvärsmål, fastän till ett ringa antal. Då nämligen vederbörande icke åtnöjes med Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes på de från Fångvårdsstyrelsen erhållna årliga länsstaterna grundade åtgärder eller beslut i fråga om aflöningsförmåner m. m., varder den missnöjde af Eders

Kongl. Maj:ts befallningshafvande hänvisad att sin talan hos Fångvårdsstyrelsen fullfölja. Då ifrågavarande besvärsmål således angå enskildes fordringsanspråk hos statsverket, och Komitén, med hänsyn dertill att, om dylika mål fortfarande fullföljdes hos det centrala embetsverket, derigenom bibehölles tre instanser för fordringsanspråk, som hos Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande väckas, under det att för enahanda anspråk, anmälda hos centralverket, endast funnes två instanser, i sitt betänkande den 11 November 1875 angående Statskontorets reglering föreslagit, att besvär öfver Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut i frågor, bland andra, om länsstaternas tillämpning måtte omedelbart hos Eders Kongl. Maj:t fullföljas, föränlåtes Komitén hemställa,

att besvär öfver Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut i frågor om tillämpningen af de utaf Fångvårdsstyrelsen utfärdade årliga stater må omedelbart hos Eders Kongl. Maj:t genom Justitiedepartementet anföras.

Vilkoren för åtnjutande af aflöning enligt ny stat och de allmänna grunderna i öfrigt för lönerregleringen lära i afseende på Fångvårdsstyrelsens embets- och tjänstemän böra blifva desamma, som redan stadgats eller äro föreslagna för tjänstemännen inom andra centrala verk; och får Komitén i följd häraf föreslå,

*Allmänna
grunder för
löneregle-
ringen.*

att embets- och tjänsteman vid Fångvårdsstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af styrelsen eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, äfvensom, derest i en framtid verkets ställning inom förvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom sjelfständigt embetsverk anses, vara förpligtad att, med bibehållande af den tjänstegrad och aflöning han innehar, efter den nya arbetsordningen sköta de med tjänsten förenade göromål;

att med embete eller tjänst i Fångvårdsstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen i styrelsen; dock att tjänsteman, som vid den nya lönereglerns inträdande redan innehar tjänst utom styrelsen, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöringen i styrelsen hinderlig;

att aflöningarna för Fångvårdsstyrelsens embets- och tjänstemän samt betjente fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, hvilka senare få uppbäras endast för den tid tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen, men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras i följd af embetsresor eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Fångvårdsstyrelsen, densamma, emot åtnjutande af tjänstgöringspenningar till det för den högre graden bestända belopp i stället för egna, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor, att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöj-

ningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, under samma villkor, på det sätt likväl, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjensten, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial, eller förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänstår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t eller Fångvårdsstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå; samt

att semester må åtnjutas af verkets chef samt tredje och andra gradens tjänstemän under en och en half månad samt af första gradens tjänstemän under en månad årligen.

Personalen å Fångvårdsstyrelsens kansli utgöres för närvarande af en *Kanslibyrån*. sekreterare, en registrator, en notarie och två kanslister, af hvilka sistnämde den ene enligt öfverenskommelse bestrider ombudsmansgöromålen; men enligt den år 1871 godkända staten skulle, såsom ofvan är anmärkt, de två kanslisttjänsterna indragas, hvarjemte notarien skulle öfvertaga ombudsmansgöromålen och registratorn protokollsföringen. Komitén, som lika med Fångvårdsstyrelsen anser någon ytterligare inskränkning i kansliets ordinarie personal, än som sålunda redan beslutats, icke kunna ega rum, är deremot af den mening, att göromålen kunde fördelas mellan tjänstemännen på lämpligare sätt än det nyss antydda. Notariens ursprungliga och egentliga åliggande är nämligen att föra protokollet, och ehuru han derjemte har att besörja åtskilliga andra göromål, hvilka ytterligare skulle ökas

dels genom öfvertagandet af ombudsmansbestyren, dels genom kanslistjänsternas indragning, torde protokollsföringen, som på senare tid undergått en väsentlig förenkling och numera icke är synnerligen betungande eller tidsödande, med större skäl fortfarande böra tillhöra denna tjänsteman än öfverlemnas åt registratorn, hvilken i följd af beskaffenheten af sin tjänst bör under arbetstimmarne vara tillgänglig å sitt tjänsterum och icke på annat ställe sysselsättas. Deremot och då registratorn icke torde få sin tid fullt upptagen af honom nu åliggande göromål, synes åt honom kunna uppdragas att, med erforderligt biträde, verkställa granskning och sammanfattning af de från fångvårdsinrättningarna inkommande uppgifter angående personalredovisningen, upprätta statistiska tabeller och besörja den härmed sammanhängande brevexlingen — ett arbete, som numera, i den mån anspråken på fullständighet och tillförlitlighet i statistiska uppgifter stegrats, vuxit ut till ganska betydlig omfattning.

Komitén föreslår alltså,

att den ordinarie personalen å kanslibyrån, förutom byråchefen, i stat upptages till en sekreterare, en notarie, tillika ombudsman, och en registrator, tillika aktuarie;

att notarien fortfarande åläggas att föra styrelsens protokoll; och

att med registratorstjänsten förenas skyldigheten att besörja upprättandet af de till personalredovisningen hörande statistiska tabeller jemte besörjandet af den dermed sammanhängande skriftvexling.

*Kameral-
byrån.*

I det föregående är anmärkt, hurusom, enligt den år 1871 fastställda staten, kammarkontorets personal skulle minskas med en kammarskrifvare, äfvensom att Fångvårdsstyrelsen i sitt regleringsförslag år 1873 ansett kammarförvandtstjänsten och ytterligare en kammarskrifvaretjänst kunna indragas, hvarefter den ordinarie kontorspersonalen skulle bestå af en kamererare, en kassör och bokhållare, två revisorer och en kammarskrifvare. Då den af Komitén förordade föreningen af departementschefs- och kamererarebefattningarna till ett byråchefsembete kan verkställas endast under vilkor, att kammarförvandten bibehålles för fullgörandet, utom annat, af en del utaf kamereraregöromålen, samt kammarskrifvaretjänster lika litet i detta som i andra verk lära böra bibehållas, skulle, om sagda förändringar vidtoges, för det å byrån förekommande arbete erfordras en

kammarförvandt, en kassör och bokhållare samt två revisorer, förutom nödigt extra biträde.

Hvad särskildt angår revisionsgöromålen, hvilka under senaste tiden besörjts af två revisorer och två kammarskrifvare, anser Komitén lika med Fångvårdsstyrelsen dessa åligganden kunna för framtiden fullgöras af endast två tjänstemän; men med stöd af hvad ofvan blifvit anfördt om arten af ifrågavarande revision och den fördel, som borde följa deraf att densamma helt och hållet öfverflyttades till Kammarrättens öfverrevisionsdepartement, håller Komitén före att, om ledighet inträffar i någondera af de nuvarande revisorstjänsterna eller i dem båda innan frågan om regleringen af Kammarrätten blifvit föremål för nådig pröfning, med återtillsättandet af sådan befattning bör förenas det särskilda vilkor att, för den händelse revisionsbestyret kommer att till annat embetsverk öfverflyttas, tjänstinnehafvaren skall vara skyldig att till nämnda embetsverks stat öfvergå.

I enlighet härmed föreslår Komitén,

att den ordinarie personalen å katedralbyrån, förutom byråchefen, i stat upptages till en kammarförvandt, en kassör, tillika bokhållare samt, under nu sagda vilkor, två revisorer.

Sedan, enligt den af Rikets ständer vid 1862—1863 årens riksdag fastställda aflöningsstat blifvit bestämdt, att 3,000 rdr skulle utgå såsom årligt arvode åt en intendent och chef för Fångvårdsstyrelsens byggnadskontor, samt derjemte, i ändamål att bereda intendenten biträde af extra konduktör och på det styrelsen skulle ega tillfälle att erhålla nödiga upplysningar af byggnadskunnig person vid de tider, då intendenten vore stadd på embetsresor i landsorten, ett anslag af 600 rdr anvisats till e. o. tjänstemän i byggnadskontoret, har riksdagen i underdånig skrifvelse den 13 Maj 1869 anfördt: *att* ofvanberörda 3,000 rdr uti det förslag till stat, som af Kongl. Maj:t vid förstnämnda riksmöte framlades, upptagits såsom ön åt intendenten, men att, ehuru, så länge ännu betydliga nybyggnader för fångvården egde rum, ifrågavarande aflöning ej syntes vara för högt beräknad, det likväl kunde antagas att, då de för omförmälda behof erforderliga byggnader hunnit afslutas, nämde tjänstemans embetsåtgärd mindre skulle komma att tagas i anspråk och han följaktligen kunna med lägre aflöning åtnöjas, hvadan det föreslagna aflöningsbeloppet syntes Rikets ständer böra endast såsom arvode förenämde tjänsteman tilläggas; — *att*, sedan, med afseende å Fångvårdsstyrelsens betydligt minskade verksamhet

*Byggnads-
kontoret.*

med nya fängelsebyggnaders uppförande, förslag blifvit hos riksdagen väckt att, i stället för ofvan omförmälda arvodesanslag å 3,600 rdr, å styrelsens stat uppföra ett belopp af 1,000 rdr för byggnadsbiträde, Riksdagen, då endast en eller annan ny fängelsebyggnad kunde till uppförande ifrågakomma, ansåge det behof af tillgång på byggnadskunnigt biträde, som fortfarande för styrelsen förefunnes, kunna fyllas med vida mindre kostnad än som dittills deraf föranledts; — att om det än skulle anses lämpligt, att styrelsen fortfarande hade att tillgå någon sakkunnig person för uppgörande af ritningar och förslag till nybyggnader samt för granskning af inkommande förslag till äldre byggnaders i landsorten förändring, förbättring och vidmakthållande, den speciela tillsynen öfver samtliga fångvården tillhöriga byggnader samt skyldigheten att vaka öfver ifrågakommande byggnadsarbetens behöriga verkställande åtminstone torde utan olägenhet och till minskning i kostnaden kunna på Öfverintendentsembetet öfverflyttas, — samt att riksdagen, som emellertid i brist af erforderlig utredning icke kunnat ingå i hufvudsaklig pröfning af denna fråga, i anledning häraf, jemte tillkännagifvande, att de å Fångvårdsstyrelsens stat uppförda arvodesbelopp för intendenten och till e. o. tjänstemän i byggnadskontoret, tillhopa 3,600 rdr, blifvit för 1870 bibehållna, i underdånighet anhölle, att Kongl. Maj:t täcktes låta tillse, huruvida icke, genom förändrad anordning af tillsynen öfver fångvårdens byggnader, hela eller större delen af ifrågavarande anslag skulle kunna för nämnda år och framgent besparas.

Uti häröfver den 10 December 1869 afgifvet underdånigt utlåtande anförde Fångvårdsstyrelsen att, äfven om den speciela tillsynen öfver byggnader m. m. öfverflyttades till Öfverintendentsembetet, styrelsen fortfarande hade behof att anlita byggnadskunnig person med afseende derå, att styrelsen, som hade under sin disposition de för nödiga förändrings- och reparationsarbeten vid fångelserna anvisade medel, fortfarande måste ega att handlägga förekommande frågor om och på hvad sätt dessa arbeten borde verkställas, hvarjemte det skulle leda till onödig omgång samt oreda och brist på enhet i förvaltningen, om den ena embetsmyndigheten egde i nämnda hänseende förordna och en annan tillse verkställigheten. Dessutom förekomme härvid att, för besparings vinnande, ifrågavarande arbeten, så vidt ske kunde, utfördes med fångar under vederbörande fängelsedirektörers inseende, hvilket förfaringssätt icke vore förenligt med arbetenas verkställande under tillsyn af en embetsmyndighet, som icke hade befäl inom fångelserna. Beträffande åter aflöningsanslaget till byggnadskontoret,

så, enär uppförande af nya fängelsebyggnader sällan ifrågakomme samt kontorets göromål till följd deraf blifvit minskade, ansåg styrelsen det i stat till gratifikationer åt e. o. tjänstemän å kontoret uppförda anslag kunna umbäras, äfvensom det för intendenten anvisade lönebelopp framdeles något nedsättas.

Med förklarande, det frågan om öfverflyttning till Öfverintendents-embetet af den speciela tillsynen öfver de fångvården tillhöriga byggnader samt öfvervakandet af ifrågakommande byggnadsarbetens behöriga verkställande, icke under dåvarande förhållanden borde till någon åtgärd föranleda, tillkännagaf Kongl. Maj:t i nådigt bref den 7 Januari 1870, att framställning komme att till riksdagen göras om indragning af det i stat uppförda anslag af 600 rdr till gratifikationer åt e. o. tjänstemän i byggnadskontoret, samt föreskref, att underdånig anmälan borde vid inträffande ledighet af intendentsbefattningen i byggnadskontoret hos Kongl. Maj:t göras samt dervid yttrande afgifvas i fråga om lönebeloppet för samma befattning.

När sedermera 1871 års riksdag yttrade sig öfver det då framlagda förslaget till stat för Fångvårdsstyrelsen, anfördes i afseende å det för intendenten uppförda arvode, att, om än för den närmaste framtiden, då ännu betydliga byggnadsarbeten för fångvården förestode, detta arvode funnes till hela beloppet fortfarande erforderligt, det behof af tillgång på byggnadskunnigt biträde, som derefter kunde för styrelsen förefinnas, torde kunna fyllas med mindre kostnad än som vid den tiden deraf föranledes; hvadan riksdagen i underdånighet anhöll, att Kongl. Maj:t täcktes vid nuvarande intendents afgang eller, derest så pröfvades lämpligt, dessförinnan, då omständigheterna kunde dertill föranleda, låta utreda, huruvida icke tillsynen öfver fångvårdens byggnader kunde på lämpligare sätt anordnas.

Slutligen har Fångvårdsstyrelsen uti sin ofvan omförmälda underdåniga skrifvelse den 18 November 1873 angående förevarande ämne anført att, sedan samma års riksdag beviljat anslag till vidtomfattande byggnadsföretag, komme vid sådant förhållande byggnadsintendentens verksamhet att under en längre tid i ganska hög grad tagas i anspråk; samt att med anledning häraf och då dessa byggnadsarbeten antagligen icke hunne fullbordas förr än ungefärligen närmare den tidpunkt, då nuvarande intendenten, som vid tiden för skrifvelsens afgifvande innehade en ålder af 58 år, uppnått den framskridna ålder, då hans krafter möjligen icke medgäfvade honom att vid tjensten qvarstå, och vid hans afgang kost-

naden för det byggnadsbiträde, som derefter kunde finnas för styrelsen behöfligt, blefve föremål för förnyad pröfning, styrelsen ansett sig böra föreslå, att, med afseende ej mindre å de förhållanden i allmänhet, som gjorde en löneförhöjning behöflig, än äfven särskildt å den omständigheten, att ifrågavarande tjänstemans göromål under flera kommande år blefve särdeles ansträngande, honom nu tillkommande arvode måtte höjas till 4,500 rdr, men utan ålderstillägg.

Vid öfvervägande af hvad sålunda i denna fråga förekommit har det syns Komitén obestriddigt att, äfven oberäknadt de större nybyggnadsarbeten, som antagligen under en längre tid komma att för fångvårdens räkning utföras, underhåll, reparation och erforderliga förändringar af fängelsebyggnader för framtiden komma att göra ett byggnadskunnigt biträde för Fångvårdsstyrelsen behöfligt. Till stöd för denna åsigt må meddelas följande uppgifter om de kostnader, som under de senare åren utgått för reparationer m. m. äfvensom de anslag, som af riksdagen beviljats till nybyggnader:

År	<i>Kostnader för vård och underhåll af</i>		<i>Ny- byggnads- anslag.</i>
	<i>Straff- och arbetsfän- gelsor.</i>	<i>Läns- och kronofän- gelsor.</i>	
År 1871	86,099: 96.	16,967: 16.	30,000: —
» 1872	83,508: 98.	13,829: 98.	70,000: —
» 1873	33,510: 50.	22,068: 17.	40,000: —
» 1874	37,732: 34.	15,448: 11.	250,000: —
» 1875	26,709: 24.	18,815: 76.	400,000: —
» 1876	— — —	— — —	395,400: —
» 1877	— — —	— — —	110,000: —

Med hänsyn till de vidlyftiga och maktpåliggande arbeten, som följaktligen åligga detta biträde, och då det numera svårigen kan antagas, at en duglig och praktiskt erfaren arkitekt finnes villig att, i den omfattning, som här ifrågakommer, egna sin tjänst åt det allmänna mot billigare ersättning än den Fångvårdsstyrelsen år 1873 beräknat, anser Komitén ett årligt belopp af 4,500 kronor åtminstone under närmaste framtiden blifva för detta ändamål behöfligt. Då emellertid ifrågavarande befattning icke bör i något hänseende såsom ordinarie tjänst betraktas, hvilket skulle kunna blifva förhållandet, om arvode till bestämdt belopp blefve i staten upptaget, och det bör åligga styrelsen att, för den händelse arkitektbiträde framdeles, i anseende till minskning i byggnadsarbetena, skulle kunna erhållas för billigare kostnad än under nuvarande

förhållanden, söka i denna uppgiftspost åstadkomma besparing, anser Komitén, att ofvanberörda belopp endast bör tagas i beräkning vid bestämmandet af det anslag, som ställes till styrelsens förfogande för aflönande af extra biträden. I följd häraf läser stadgandet i nu gällande instruktion, att intendenten bör utnännas af Eders Kongl. Maj:t, böra ändras derhän, att Fångvårdsstyrelsen erhåller bemyndigande att genom särskild öfverenskommelse antaga erforderligt arkitektbiträde.

I öfverensstämmelse härmed hemställer Komitén,

att Fångvårdsstyrelsen må ega att på lämpligaste sätt betinga sig det arkitektbiträde, som kan finnas erforderligt.

Sedan Kongl. Maj:t under den 17 Oktober 1845 förordnat styrelsen till biträde vid behandlingen af ärenden rörande helsovården en läkare, för hvilken styrelsen den 21 November s. å. utfärdat instruktion, anmälde Rikets ständer, med anledning af statsrevisorernas framställning i ämnet, i underdånig skrifvelse den 16 April 1851, att det till läkaren utgående arvodet syntes ständerna, på skäl, som dervid anfördes, kunna indragas. Uti häröfver den 7 November 1851 afgifvet utlåtande yttrade styrelsen, bland annat, att — då anlåtande af Sundhetskollegium, för erhållande af dess utlåtande i frågor rörande helsovården vid fångelserna, skulle medföra omväg, — då hos nämnda embetsverk måhända icke alltid kunde förutsättas den närmare kännedom af fångelserna, som en särskild läkare borde ega, — och då de vid fångelserna i Stockholm anställde läkare i sådan egenskap icke vore så aflönade, att ett dylikt biträde, som ifrågavarande, af dem utan särskild ersättning skäligen kunde fordras, — styrelsen ansåg sig böra fortfarande i aflöningsstaten upptaga nämnda läkarearvode; och förklarade Kongl. Maj:t i nådigt bref den 5 December 1851, med afseende å hvad styrelsen anförde, att läkarearvodet finge å aflöningsstaten upptagas till dess, vid pröfning af förslaget till styrelsens framtida sammansättning och slutlig reglering af aflöningsstaten, tillfälle blefve att i sammanhang dermed till öfvervägande företa frågan om styrelsens behof af biträdande läkare.

Läkarebiträde.

Ehuru 1859 års instruktion för embetsverket icke omförmäler läkaren såsom en der anställd tjänsteman, har arvodet dock fortfarande blifvit å staten bibehållet. Då sedermera styrelsen den 10 December 1869 afgaf underdånigt utlåtande angående väckt fråga om nedsättning i ordinarie anslaget för styrelsen, yttrade styrelsen i fråga om läkarebiträdet, att, under förutsättning att den redogörelse för sjukvården inom fångelserna, som inginge i styrelsens årliga berättelse om fångvården, komme att öfver-

flyttas till Sundhetskolegii allmänna berättelse om sjukvården, samt att ifrågavarande biträde måtte kunna genom bemälda kollegium eller annorledes blifva att för styrelsen tillgå, arvodet för särskildt läkarebiträde skulle för framtiden kunna undvaras; men efter det Sundhetskolegium, som fått i ämnet afgifva underdånigt utlåtande, förslaget på anförda skäl afstyrkt, förklarade Kongl. Maj:t i nådigt bref den 25 Maj 1870 den väckta frågan om indragning af arvodet åt den biträdande läkaren icke till någon åtgärd föranleda. — Slutligen må erinras, att Fångvårdsstyrelsen i sitt underdåniga förslag till lönereglering den 18 November 1873 oförändradt bibehållit det förut varande arvodet för ett läkarebiträde af 600 rdr.

Med afseende å hvad sålunda i denna fråga förekommit är Komitén af den mening, att medel till bekostande af ett läkarebiträde åt styrelsen äfven fortfarande kommer att erfordras; dock synes, på sätt ofvan i fråga om arkitektbiträdet är föreslaget, det böra tillkomma styrelsen att antaga sådant läkarebiträde på de vilkor, hvarom öfverenskommelse kan träffas och följaktligen arvodesbeloppet tagas i beräkning vid bestämmandet af den summa, som ställes till styrelsens förfogande för aflöning af extra biträden. I enlighet härmed hemställes,

att, på enahanda sätt som ofvan i afseende på arkitektbiträdet är föreslaget, Fångvårdsstyrelsen må ega antaga erforderligt läkarebiträde.

*Vikariat.
Extra biträden m. m.*

I den händelse Komiténs förslag i afseende å antalet af Fångvårdsstyrelsens ordinarie tjänstemannapersonal vinner godkännande, skulle, med beräkning af tjänstgöringspenningarne inom de särskilda graderna till enahanda belopp, som föreslagits för tjänstemännens vederlikar inom andra embetsverk, de årliga kostnaderna för vikariat under semester komma att uppgå till 1,637 kr. 50 öre. Om vidare de inspektionsresor, som af generaldirektören och ledamöterna årligen företagas, till tiden beräknas i likhet med hvad förhållandet varit under de senast förflutna åren, borde för bekostande af nödiga tjänsteförordnanden under tiden finnas att tillgå ett belopp af omkring 600 kronor, i följd hvaraf till vikariatsersättningar skulle erfordras ett årligt belopp af i rundt tal 2,200 kr.

De inskränkningar, som föreslagits i personalens antal, medföra nödvändigheten att medel anvisas till godtgörelse åt e. o. tjänstemän, hvilkas biträde i betydligt högre grad än hittills måste anlitas. Efter de begge kanslistjänsternas indragning erfordras enligt Komiténs mening å kansliet till biträde åt sekreteraren och notarien åtminstone en e. o. tjänsteman, och

sedan de statistiska arbetena ålagts registratorn, måste äfven denne beredas tillfälle att anlita biträde, men för hvilket kostnaden dock torde kunna inskränkas till ungefär hälften af hvad i allmänhet beräknats för de extra biträden, hvilka komma att oafbrutet sysselsättas. Å kameralbyrån åter anser Komitén två extra biträden komma att erhålla ständig sysselsättning. Om godtgörelsen beräknas till samma belopp, som antagits såsom medeltal för extra biträden i de fleste embetsverk, hvilkas reglering hittills varit föremål för Komiténs handläggning, eller 1,200 kr. för hvardera, skulle alltså, för tre biträden med nämnda belopp i arvode och ett dylikt med endast hälften af denna summa, årliga kostnaden för ifrågavarande ändamål blifva 4,200 kronor.

Om vidare det belopp, som erfordras till bekostande af renskrifning och annat mera tillfälligt biträde antages till omkring 1,000 kr., komma de anslagsbehof, för hvilka Komitén nu redogjort, att kräfva ett årligt belopp af 7,400 kronor.

Då det anslag af 2,200 kr., som ofvan beräknats för bekostande af vikariatsersättningar, från nyss anförda belopp afräknas, är återstoden, 5,200 kr., afsedd att fylla sådana behof, som dels uppstå i följd af kanslist- och kammarskrifvare-tjänsternas indragning, dels hittills blifvit tillgodosedda genom särskilda i stat uppförda anslag. För närvarande äro kostnaderna härför vida högre än nyssnämnda summa, men en exakt jämförelse mellan dessa förhållanden kan neppeligen ega rum med mindre hänsyn tages jemväl till den i öfrigt föreslagna regleringen. Då deremot den af Komitén föreslagna ordinarie tjänstemannapersonalen till antalet öfverensstämmer med hvad Fångvårdsstyrelsens eget förslag af år 1873 innehåller, endast med det undantag att enligt sistnämnda förslag en kammarskrifvarebefattning skulle bibehållas, torde här höra erinras, att styrelsen ansett erfordras, förutom 1,500 kronor till aflöning åt nämde kammarskrifvare, ett anslag af 3,000 kr. till gratifikationer åt e. o. tjänstemän samt 600 kr. åt extra vaktmästare, tillsammans 5,100 kr., eller i det närmaste samma belopp, som af Komitén här ofvan beräknats. Anslaget lär emellertid icke genast till hela sitt belopp komma att användas utan utgå endast i den mån sådant blir behöfligt i följd af ännu kvarstående kanslisters och kammarskrifvares afgang.

I enlighet med Komiténs ofvan framställda förslag i afseende på aflöningen åt den läkare och den arkitekt, som komma att till styrelsens biträde anställas, skulle slutligen ett belopp af 5,100 kr., deraf 600 kr. för den förre och 4,500 kr. för den senare, inberäknas uti den summa,

som borde ställas till styrelsens disposition för bekostande af arvoden åt extra biträden. Summan af de för nu ifrågavarande behof erforderliga anslag skulle härigenom höjas till 12,500 kronor.

Komitén hemställer i öfverensstämmelse härmed,

att till vikariatsersättningar, arvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning m. m. ställes till Fångvårdsstyrelsens förfogande ett årligt belopp af 12,500 kronor.

Vaktbetjeningen.

I afseende å vaktbetjeningen, som för närvarande utgöres af två vaktmästare, lärer annan ändring icke vara behöflig, än att den främste af desse, i likhet med hvad för andra verk blifvit föreslaget, i stat uppföres såsom *förste* vaktmästare; hvadan föreslås,

att vaktbetjeningen bestämmes till en *förste* vaktmästare och en vaktmästare.

Stat.

Beträffande personalens aflöningsförmåner, har Komitén, enär likhet härutinnan lärer böra ega rum mellan likartade befattningar inom alla de centrala embetsverken, endast att föreslå,

att aflöningen för Fångvårdsstyrelsens ordinarie embets- och tjänstemän samt betjente må bestämmas i enlighet med härhos under Litt. A bifogade statsförslag.

Den för närvarande tillämpade staten för Fångvårdsstyrelsen upptager ett antal af 15 embets- och tjänstemän, intendenten och läkaren oberäknade, hvaremot enligt Komiténs nu framställda förslag antalet skulle inskränkas till 10. Det är också endast genom denna väsentliga minskning i den ordinarie personalen det resultat kunnas vinnas att, oaktadt den af omständigheterna föranledda förhöjningen i aflöningsbeloppen, slutsumman af den utaf Komitén föreslagna staten..... Kr. 58,700: — icke öfverskrider det belopp af » 58,740: — hvarmed kostnaderna för Fångvårdsstyrelsen, på sätt bilagan Litt. B närmare utvisar, för närvarande äro beräknade att utgå.

Den förhöjning i lönen, som på grund af ålder i tjensten kan blifva erforderlig, lärer böra hvarje år beräknas för det närmast kommande och ingå uti summan af det under andra hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till ålderstillägg.

De till Fångvårdsstyrelsens underdåniga skrifvelse den 18 November 1873 hörande handlingar, hvilka med embetsskrifvelse den 7 Juli 1874 från Justitiedepartementet till Löncregleringskomitén öfverlemnats, bifogas i underdånighet, och Komitén framhårdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

ERIK LJUNGSTEDT.

C. GERLE.

O. R. HAMMAR.

LISS OL. LARSSON.

Anton Granlund.

Stockholm den 9 November 1876.

Litt. A.

Förslag till Stat

för Fångvårdsstyrelsen, att tillämpas från och med år 1878.

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Generaldirektören	6,200	2,800	9,000	
1 Byråchef	4,400	2,000	6,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 D:o	4,400	2,000	6,400	
Kanslibyrån.				
1 Sekreterare	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Notarie och ombudsman	1,800	1,200	3,000	
1 Registrator och aktuarie	1,800	1,200	3,000	
Kameralbyrån.				
1 Kammarförvandt	1,800	1,200	3,000	
1 Kassör och bokhållare	1,800	1,200	3,000	
2 Revisorer	3,600	2,400	6,000	
Till vikariatsersättning samt arvoden och flitpenningar åt extra biträden m. m.	—	—	12,500	
1 Förste vaktmästare	800	300	1,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 Vaktmästare	500	300	800	
Summa	—	—	58,700	

Aflöningsförmåner

för Fångvårdsstyrelsens embets- och tjänstemän år 1876.

	Löner och arvoden.	Dyrtidstillägg.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Generaldirektören	8,000	—	8,000
1 Departementschef.....	5,000	1,000	6,000
1 D:o	4,500	900	5,400
1 Sekreterare	3,500	700	4,200
1 Registrator	2,500	500	3,000
1 Notarie	2,200	440	2,640
1 Kanslist	1,000	200	1,200
1 D:o	1,000	200	1,200
1 Kamererare	3,500	700	4,200
1 Kammarförvandt	2,500	500	3,000
1 Revisor	2,200	440	2,640
1 D:o	2,200	440	2,640
1 Kassör	1,470	294	1,764
Arvode för vissa kassörsgöromåls bestridande ..	1,200	—	1,200
1 Kammarkrifvare	1,000	200	1,200
1 D:o	1,000	200	1,200
1 Intendent, arvode	3,000	600	3,600
1 Läkare, d:o	600	—	600
1 Vaktmästare	700	—	700
1 D:o	700	—	700
Till gratifikation åt e. o. tjänstemän i kansliet.....	1,200	—	1,200
» » » » i kammarkontoret	1,000	—	1,000
» extra biträde vid upprättande af statistiska tabeller	500	—	500
» gratifikationer åt extra vaktbetjente	600	—	600
Summa	51,070	7,314	58,384
Om härtill lägges ungefärliga beloppet af sär- skildt anvisad vikariatsersättning, år 1875 uppgående till omkring	—	—	356
utgör hela kostnaden	—	—	58,740

Stat för Fångvårdsstyrelsen,
enligt styrelsens förslag den 18 November 1873.

	Lön. Kronor.	Arvode. Kronor.	
Generaldirektören	8,000*	—	
1 Ledamot	6,000	—	
1 Dito	6,000	—	
Kansliet.			
1 Sekreterare	4,000	—	
1 Registrator och protokollsförande	3,000	—	
1 Notarie och ombudsman	3,000	—	Med ålderstillägg efter 5 år af 500 och efter 10 år af ytterligare 500 kronor.
Kammarkontoret.			
1 Kamererare	4,000	—	
1 Kassör och bokhållare	3,000	—	
1 Revisor	3,000	—	
1 Dito	3,000	—	
1 Kammarsskrifvare	1,500	—	
—————			
1 Intendent	—	4,500	
1 Läkare	—	600	
1 Vaktmästare	700	—	Med ålderstillägg efter 5 år af 100 och efter 10 år af ytterligare 100 kronor.
1 Dito	700	—	
Till renskrifning samt annat biträde inom kansliet och kammarkontoret	—	3,000	
Gratifikationer åt extra vaktbetjening	—	600	
Öfvergångsstat för kansliet och kammar- kontoret	—	3,070	
Sgr	45,900	11,770	

* Styrelsen har icke ansett sig böra afgifva något förslag till den ändring i aflöningen för Styrelsens ordförande, som må finnas af förhållandena påkallad.»

Särskild mening

af

C. Gerle.

Med öfriga komiterade har jag varit ense derom, att en olika form för ärendenas behandling efter deras beskaffenhet inom Fångvårdsstyrelsen kan och bör användas samt att med afseende härå målen böra särskiljas i två grupper, den ena omfattande ärenden af beskaffenhet att hufvudsakligen blott fordra tillämpning af bestämda föreskrifter och en skyndsam verkställighet och vid hvilkas afgörande endast föredragande byråchefen behöfver vara närvarande och den andra gruppen, omfattande ärenden af större vikt, hvilka för ett moget bedömande kräfva båda byråchefernas deltagande i öfverläggningen; likasom ock, i fråga om bestämmandet af de mål, som böra till den sednare gruppen hänföras, jag icke funnit anledning att vara af skiljaktig mening.

Deremot har jag icke kunnat biträda Komiténs förslag, att, vid afgörandet af dessa sednare mål, de s. k. plenimålen, *beslutande rösträtt* skall tilläggas byråcheferne och att sålunda, der desse förena sig om samma mening, Generaldirektören skall af dem kunna öfverröstas.

Då antagandet af detta förslag otvifvelaktigt måste hafva till följd en delning af det ansvar, som för närvarande enligt såväl gällande instruktion som det allmänna föreställningssättet hvilat på Generaldirektören, hvilken i främsta rummet är Kongl. Maj:t ansvarig icke endast för ärendenas behöriga gång inom verket, utan äfven därför, att intet uraktlåtes af hvad till befordrande af fångvårdsförvaltningens tidsenliga utveckling kan och bör åtgöras, men genom en sådan maktens och ansvarets delning lätteligen, helst efter det såväl chefen som ledamöterna årligen komme i åtnjutande af sex veckors semester hvardera, kan äfventyras, icke allenast att den enhet i förvaltningen, som inom Fångvårdsstyrelsen måhända mera än inom andra förvaltningsverk är af nöden, går förlorad, utan äfven att intresset hos verkets chef att genom ett verksamt initiativ ingripa i frågor, som kunna befrämja verkets utveckling, varder förminskadt, i det att förslag, som till ändamålsenligare anordningar inom förvaltningen af honom väckas och vid hvilkas genomförande ledamöternas biträde i mer eller

mindre mon måste tagas i anspråk, genom desse sednares af beqvämlighets- eller andra skäl framkallade motstånd kunna undertryckas; *då* byråchefernes tid såsom till större delen upptagen af ärendenas beredning, fördragning och expedition icke torde medgifva dem att så som sig bör följa fängelseförvaltningens utveckling i fremmande länder och att förskaffa sig kännedom om de rön och erfarenheter, som i fråga om fångbehandlingen vid utländska fångelser blifvit gjorda och vunna, men denna fordran deremot bör kunna ställas på Generaldirektören, hvilkens tid icke är af förenämnda bestyr upptagen; *då* i följd af denna min uppfattning mitt svar på den af Komitén uppkastade och med obetingadt ja besvarade frågan, huruvida icke, der de båda ledamöterna äro af samma mening, deras röster i allmänhet bör tillmätas större vikt än Generaldirektörens, måste blifva ett helt annat och utfalla så, att i de viktigare frågorna rörande sättet för straffens verkställighet, fångbehandling samt valet af en duglig förvaltningspersonal vid fångelserna Generaldirektörens mening bör gälla mer än ledamöternas, helst han genom de årliga inspektionerna, hvilkas verkställande enligt regeln honom åligger och hvilka endast undantagsvis kunna åt byråcheferna uppdragas, i dessa frågor måste vinna en större erfarenhet; *då* det af Komitén för den kollegiala formens användning inom Fångvårdsstyrelsen åberopade stödet från Arméförvaltningens civila departement torde bortfalla vid den anmärkningen, att denna form väsentligen betingades deraf, att, vid tiden för Arméförvaltningens ombildning, dess civila departement hade sig anförtrodd förvaltningen af fonder till betydande belopp, hvilket deremot icke är förhållandet med Fångvårdsstyrelsen; *då* ledamöternas oafsättlighet och deras rätt och skyldighet att till protokollet afgifva sina från beslutet skiljaktiga meningar mera nu än förr, då riksdagar och statsrevisioner icke årligen sammanträdde och då den periodiska pressen lemnade mindre uppmärksamhet åt de allmänna angelägenheterna, synas mig erbjuda tillfyllestgörande säkerhet mot godtyckliga och förhastade beslut; och *då* slutligen den grundform för de nyare förvaltningsverken, hvilken, öfverlåtande på Chefen rättigheten att allena besluta, blifvit såväl af 1823 års särskilda utskott och riksdag som ock sedermera af 1859 års Komité förordad och som uti instruktionerna för Generaltullstyrelsen den 15 Juli 1825 och för Fångvårdsstyrelsen den 9 Februari 1826 vann sin första tillämpning, enligt sednaste tiders erfarenhet visat sig ändamålsenlig; — har jag för min del ansett mig icke böra tillstyrka upphäfvandet af denna grundform.